

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 53.318/1
van 27 juni 2013

avis 53.318/1
du 27 juin 2013

over

sur

een ontwerp van besluit van
het Verenigd College van de
Gemeenschappelijke
Gemeenschapscommissie van
Brussel-Hoofdstad 'tot
uitvoering van de ordonnantie
van 21 juni 2012 betreffende
de promotie van de gezondheid
bij de sportbeoefening, het
dopingverbod en de preventie
ervan'

un projet d'arrêté du Collège
réunie de la Commission
communautaire commune de
Bruxelles-Capitale 'portant
exécution de l'ordonnance du
21 juin 2012 relative à la
promotion de la santé dans la
pratique du sport, à
l'interdiction du dopage et à sa
prévention'

Op 7 mei 2013 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Ministers, Leden van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van Brussel-Hoofdstad, bevoegd voor het Gezondheidsbeleid verzocht binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 27 juni 2013, een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van het Verenigd College 'tot uitvoering van de ordonnantie van 21 juni 2012 betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan'.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 13 juni 2013. De kamer was samengesteld uit Marnix VAN DAMME, kamervoorzitter, Wilfried VAN VAERENBERGH en Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraden, Marc RIGAUX en Michel TISON, assessoren, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Rein THIELEMANS, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 27 juni 2013.

*

Le 7 mai 2013, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par les Ministres, Membres du Collège réuni de la Commission communautaire commune de Bruxelles-Capitale, compétents pour la politique de la Santé à communiquer un avis, dans un délai de trente jours, prorogé jusqu'au 27 juin 2013, sur un projet d'arrêté du Collège réunie 'portant exécution de l'ordonnance du 21 juin 2012 relative à la promotion de la santé dans la pratique du sport, à l'interdiction du dopage et à sa prévention'.

Le projet a été examiné par la première chambre le 13 juin 2013. La chambre était composée de Marnix VAN DAMME, président de chambre, Wilfried VAN VAERENBERGH et Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseillers d'État, Marc RIGAUX et Michel TISON, assesseurs, et Wim GEURTS, greffier.

Le rapport a été présenté par Rein THIELEMANS, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 27 juin 2013.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp strekt tot de uitvoering van de onderdelen van de ordonnantie van 21 juni 2012 ‘betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het dopingverbod en de preventie ervan’ die betrekking hebben op de dopingbestrijding.¹

Hoofdstuk 1 van het ontwerp bevat verscheidene definities, een bepaling inzake de erkenning van het *World Anti-Doping Agency* (hierna: WADA)², een machtiging aan de leden van het Verenigd College om de verboden lijst³ en de herzieningen ervan vast te stellen, alsook een bepaling inzake de mededeling en de bewaring van de informatie verkregen krachtens het ontworpen besluit (artikelen 1 tot 4 van het ontwerp).

Hoofdstuk 2 bevat nadere regels inzake toestemmingen voor gebruik wegens therapeutische noodzaak (hierna: TTN), in het bijzonder met betrekking tot de aanvraag voor een TTN (artikel 5), de samenstelling en de werking van de Commissie voor de toestemming voor gebruik wegens therapeutische noodzaak van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie (hierna: CTTN) en de vergoeding van de leden van de Commissie (artikelen 6 tot 10), alsook de procedure van aanvraag voor een TTN (artikelen 11 en 12) en de uitreiking en de intrekking van de toestemming (artikelen 13 tot 15). De beslissingen en de gegevens met betrekking tot de TTN worden “gepubliceerd” in de ADAMS-gegevensbank⁴ (hierna: ADAMS).

Hoofdstuk 3 heeft betrekking op de dopingcontrole en bevat regels inzake het toekennen van de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie aan toezichthoudende ambtenaren (artikel 16), de aanstelling van de controleartsen, de intrekking van de aanstelling en

¹ Het betreft de hoofdstukken III, V, VII en afdeling 2 van hoofdstuk VIII van de aangehaalde ordonnantie. De gemachtigde verklaart dat aan de andere onderdelen van de ordonnantie betreffende preventie (hoofdstuk II), vechtsporten met extreem risico (hoofdstuk IV) en vechtsporten met risico (hoofdstuk VI en afdeling 1 van hoofdstuk VIII) later uitvoering zal worden verleend.

De Raad van State wenst er wel op te wijzen dat die uitvoering binnen een redelijke termijn zal moeten gebeuren (zie ook Cass. 23 april 1971, *Arr.Cass.* 1971, 786 en 27 maart 2003, *Arr.Cass.*, 2003, 803, alsook RvS 6 november 1985, nr. 25.814, *Boitquin e.a.*), temeer daar de ordonnantie reeds op 15 juli 2012 in werking is getreden en bovendien in de plaats is gekomen van de ordonnantie van 19 juli 2007 ‘betreffende de promotie van de gezondheid bij de sportbeoefening, het doping en de preventie ervan’ die nooit uitwerking heeft gehad en ook geen uitvoeringsbesluiten heeft gekend.

² Dit is een stichting opgericht naar Zwitsers recht op 10 november 1999 (zie artikel 2, 4°, van de ordonnantie van 21 juni 2012).

³ Dit is de lijst met verboden stoffen en verboden methoden, gevoegd als bijlage bij de Internationale Conventie tegen het dopinggebruik in de sport, gesloten te Parijs op 19 oktober 2005 binnen het kader van Unesco, goedgekeurd bij ordonnantie van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie van 24 februari 2008 (zie artikel 2, 3° en 7°, van de ordonnantie van 21 juni 2012).

⁴ Zie artikel 2, 34°, van de ordonnantie van 21 juni 2012.

het belasten van door de andere gemeenschappen erkende controleartsen met de uitvoering van de dopingcontroles op grond van een samenwerkingsakkoord (artikel 17), de erkenning van controlelaboratoria en de intrekking van de erkenning (artikel 18), de erkenning van de begeleiders en de intrekking van de erkenning en het belasten van door de andere gemeenschappen erkende begeleiders met het begeleiden van de controleartsen (artikel 19), de planning en de uitvoering van de dopingcontroles (artikelen 20 tot 27), de analyse van de monsters (artikelen 29 tot 30) en de gevolgen van de analyse (artikelen 31 en 32).

Hoofdstuk 4 bevat bepalingen inzake de mededeling van verblijfsgegevens (de zgn. *whereabouts*) door de elitesporters (artikelen 33 tot 38).

Hoofdstuk 5 heeft betrekking op het dossier dat over elke individuele dopingcontrole door de administratie wordt bijgehouden (artikel 39) en dat naar de sportorganisatie waarbij de sporter is aangesloten wordt gezonden. Het regelt tevens de kennisgeving aan de sportorganisatie van het niet nakomen van de verplichtingen inzake mededeling van verblijfsgegevens (artikel 40). Het hoofdstuk bevat voorts nog bepalingen met betrekking tot de kennisgeving van de tuchtbeslissingen van de sportorganisatie (artikel 41) en de erkenning van tuchtbeslissingen door de leden van het Verenigd College (artikel 42), alsook regels inzake de procedure bedoeld in artikel 37 van de ordonnantie van 21 juni 2012, die gevolgd wordt als een sportvereniging, een organisator van een sportmanifestatie of een uitbater van een sportinfrastructuur de bepalingen van de ordonnantie of van haar uitvoeringsbesluiten niet naleeft (artikel 43).

3.1. Het ontworpen besluit vindt in beginsel rechtsgrond in de artikelen 9, 10, §§ 2, 3 en 4, zesde lid, 12, vierde lid, 17, §§ 1, eerste lid en 2, 18, § 3, 19, § 2, 20, tweede lid, 21, tweede lid, 25, 26, §§ 1, eerste lid, 4, 6 en 8, 30, derde lid, 34, tweede lid en 37, § 3, van de ordonnantie van 21 juni 2012.

3.2. Overeenkomstig artikel 2 van het ontwerp wordt het WADA erkend in de hoedanigheid van internationale organisatie ter bestrijding van doping. Op de vraag welke rechtsgevolgen met de ontworpen bepaling worden beoogd en welke bepaling hiervoor rechtsgrond biedt, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Artikel 2.2 van de UNESCO-Conventie stelt het WADA als ‘anti-doping organisatie’ en bepaalt dat ‘een orgaan is dat verantwoordelijk is voor het aannemen van regels voor het in gang zetten, implementeren of handhaven van elk deel van het proces van dopingcontrole’. Deze definitie is afkomstig van de WADA-Code. In uitvoering van artikel 4 van de Conventie moet de GGC de principes vervat in de WADA-Code respecteren. Door de ordonnantie van 21 februari 2008 heeft de GGC haar instemming betuigd aan de UNESCO-Conventie.

De ordonnantie van 21 juni 2012 kent aan het WADA, zoals gedefinieerd in artikel 2, 4°, verschillende essentiële prerogatieven toe inzake dopingbestrijding zoals onder meer de bevoegdheid tot het opstellen van de verboden lijst die het Verenigd College dient vast te stellen (art. 9), geïnformeerd te worden door het Verenigd College over de uitgevoerde controles (art. 11), controles uit te voeren (art. 16), tussen te komen in de analyse van de monsters (art. 18, § 2) et de analysedossiers te ontvangen.

De erkenning van het WADA als anti-doping organisatie voert, enerzijds de ordonnantie van instemming van 21 februari 2008 uit, in de zin dat ze de hoedanigheid

van ADO toekent aan het WADA, en anderzijds voert ze de ordonnantie van 21 juni 2012 uit die aan het WADA meerdere prerogatieven van ADO toekent (controles uitvoeren, geïnformeerd worden van de resultaten, ...).”

Noch in de ordonnantie van 21 juni 2012, noch in de ordonnantie van 21 februari 2008 ‘houdende instemming met de Internationale Conventie tegen het dopinggebruik in de sport, opgemaakt te Parijs op 19 oktober 2005, en de Bijlagen I en II’ komt een bepaling voor waarbij het Verenigd College uitdrukkelijk wordt gemachtigd om het WADA te erkennen. Er kan evenmin worden aangenomen dat de erkenning van het WADA in die mate kan worden afgeleid uit het beginsel en uit de algemene opzet van de voormelde ordonnanties, dat ervoor bij ontstentenis van een uitdrukkelijke machtiging een beroep kan worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid waarover het Verenigd College beschikt op grond van artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’, gelezen in samenhang met artikel 69, tweede lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989 ‘met betrekking tot de Brusselse instellingen’.

Daar komt nog bij dat de bevoegdheden waarover het WADA beschikt, wat betreft de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, zijn bepaald in de ordonnantie van 21 juni 2012 en in de voormelde Internationale Conventie. Er is dan ook geen reden om daarbovenop het WADA te erkennen opdat het die bevoegdheden zou kunnen uitoefenen. De conclusie is dan ook dat artikel 2 uit het ontwerp moet worden weggelaten.

3.3. Overeenkomstig de artikelen 14, tweede lid, en 15, § 1, derde lid, van het ontwerp worden de beslissingen en de gegevens met betrekking tot de TTN bekendgemaakt in ADAMS. Op de vraag welke bepalingen rechtsgrond bieden voor het opnemen van deze beslissingen en gegevens in ADAMS en voor het bekendmaken van deze beslissingen en gegevens in ADAMS, verklaarde de gemachtigde het volgende:

“De gegevensbank ADAMS wordt uitdrukkelijk gedefinieerd in artikel 1, 34° van de ordonnantie. Artikel 10, § 2 van de ordonnantie geeft de bevoegdheid aan het Verenigd College om de procedure te bepalen voor de uitreiking van TTN’s, conform aan de tweede bijlage van de UNESCO Conventie. Artikel 10, § 4 van de ordonnantie bepaalt ook nog dat de elitesporters verplicht zijn de TTN aan te vragen conform de UNESCO Conventie.

Bijlage 2 van de UNESCO Conventie verplicht de NADO’s⁵, in uitvoering van artikel 7.2⁶, via ADAMS de beslissingen van de CTN genomen ingevolge aan TTN aanvraag door de elitesporter, te rapporteren. Het samenwerkingsakkoord (art. 3, § 1) verplicht de GGC de principes van de WADA-Code uit te voeren. Artikel 4.4 van de WADA-Code voorziet dat “De Internationale federaties et de nationale anti-doping organisatie dienen aan het WADA door middel van het systeem ADAMS de toestemmingen wegens therapeutische noodzaak te melden.”

⁵ Dit zijn de Nationale Anti-Dopingorganisaties.

⁶ De gemachtigde verwijst hiermee naar sectie 7.2, d) van de Internationale Standaard voor Dispensaties voor Therapeutisch Gebruik, dat hierna wordt weergegeven.

Het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet⁷ vereist dat in de ordonnantie het principe en de doeleinden van het verwerken van de persoonsgegevens worden ingeschreven en dat tevens in de ordonnantie wordt bepaald om welke gegevens het gaat. Bovendien moet het Verenigd College bij de ordonnantie worden gemachtigd om bepaalde aspecten van de verwerking ervan nader te regelen.

Wat de verblijfsgegevens van elitesporters betreft, bepaalt artikel 26, § 1, eerste lid, van de ordonnantie dat deze in ADAMS worden bekendgemaakt. Een gelijkaardige uitdrukkelijke bepaling is er evenwel niet inzake de bekendmaking van de beslissingen en de gegevens met betrekking tot de TTN.

Wel wordt het Verenigd College bij artikel 10, § 2, van de ordonnantie gemachtigd om de procedure te bepalen inzake de TTN, overeenkomstig bijlage II van de Internationale Conventie. Tevens bevat artikel 12, vierde lid, van de ordonnantie een machtiging aan het Verenigd College om de verwerking van persoonsgegevens voor het in artikel 12, tweede lid, van de ordonnantie bepaalde doel nader te regelen. Die doelstellingen betreffen in het algemeen de bestrijding van het dopinggebruik met het oog op de bevordering van een sportuitoefening die de gezondheid, de billijkheid, de gelijkheid en de sportieve geest eerbiedigt.

In sectie 7.2, d), van de Internationale Standaard voor Dispensaties voor Therapeutisch Gebruik (versie 2011) wordt als een van de verantwoordelijkheden van de NADO's vermeld:

“Promptly report to WADA, through ADAMS, the granting of a TUE⁸ to any Athlete in its Registered Testing Pool, and if applicable, to an Athlete in an International Federation's Registered Testing Pool or entered in an International Event described in Article 7.1(b), including the approved substance or method, dosage, frequency and route of administration, the duration of the TUE, any conditions imposed in connection with the TUE, and its entire file.”

In bijlage II bij de Internationale Conventie wordt een uittreksel opgenomen van deze Internationale Standaard.⁹ Artikel 10, § 2 van de ordonnantie schrijft voor dat de procedure inzake de TTN overeenkomstig bijlage II bij de Internationale Conventie wordt bepaald, waardoor kan worden aangenomen dat voldaan is – zij het op onrechtstreekse wijze – aan het legaliteitsbeginsel vervat in artikel 22 van de Grondwet.

3.4 Bij artikel 16 van het ontwerp worden de leden van het Verenigd College gemachtigd om aan de beëdigde ambtenaren en personeelsleden¹⁰ van de administratie de

⁷ Zie in dat verband onder meer GwH 21 december 2004, nr. 202/2004, B.4.3 en B.5.4; GwH 14 juni 2006, nr. 94/2006, B.18 en B.19; GwH 26 juni 2008, nr. 95/2008, B.42 en B.43; GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.10.1 en B.10.2; GwH 14 maart 2013, nr. 39/2013, B.4.5 en B.8.1.

⁸ Therapeutic Use Exemptions, zijnde de TTN.

⁹ De oorspronkelijk bij de Conventie opgenomen bijlage II bevat weliswaar de versie 2005 van deze Internationale Standaard. In die versie wordt nog niet als dusdanig gewag gemaakt van de bekendmaking van beslissingen en gegevens met betrekking tot de TTN in ADAMS, maar overeenkomstig de specifieke wijzigingsprocedure bedoeld in artikel 34 van de Conventie is deze bijlage II inmiddels vervangen door de versie 2011, waaruit het hiervoor aangehaalde uittreksel stamt.

¹⁰ Met “personeelsleden” worden volgens de gemachtigde contractuele personeelsleden bedoeld.

hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie toe te kennen “met het oog op het overgaan tot vaststellingen van inbreuken en inbeslagnames zoals bedoeld in de artikelen 35 en 36”.

Er is evenwel geen bepaling in de ordonnantie van 21 juni 2012 waarbij het Verenigd College of de leden van het Verenigd College uitdrukkelijk gemachtigd worden om de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie te verlenen. Een dergelijke uitdrukkelijke machtiging is nochtans vereist, gelet op artikel 11, derde lid, 1°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980, gelezen in samenhang met artikel 63, eerste lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989. Bovendien zou aan contractuele personeelsleden de hoedanigheid enkel kunnen verleend worden als een ordonnantiebepaling dat uitdrukkelijk zou bepalen en tevens zou voorschrijven dat zij beëdigd moeten zijn.¹¹

Artikel 16 van de ordonnantie van 21 juni 2012, waar de gemachtigde naar verwijst, bepaalt in dat verband enkel dat het Verenigd College artsen of titularissen van een master in geneeskunde aanstelt die belast zijn met het uitvoeren van de geplande dopingcontroles, in voorkomend geval in aanwezigheid van één of meer officieren van gerechtelijke politie. In artikel 17, § 1, van dezelfde ordonnantie wordt een aantal van de bevoegdheden van die officieren van gerechtelijke politie geregeld. In geen van beide gevallen wordt evenwel een uitdrukkelijke machtiging verleend aan het Verenigd College om de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie te verlenen.

Artikel 16 moet bijgevolg uit het ontwerp worden weggelaten.

3.5 Artikel 17, § 2, van het ontwerp bevat bepalingen met betrekking tot de uitvoering van dopingcontroles “voor rekening en ten laste van” de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie door controleartsen die zijn aangesteld en erkend door “andere gefedereerde entiteiten” (lees: andere gemeenschappen).

Volgens de gemachtigde wordt hiermee toepassing gemaakt van artikel 23, eerste lid, van de ordonnantie van 21 juni 2012 en van artikel 3, § 1, derde lid, 6°, van het samenwerkingsakkoord van 24 november 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie ‘betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport’¹². Naar luid van de eerstgenoemde bepaling kan het Verenigd College met de gemeenschappen en met andere overheden bilaterale of multilaterale akkoorden sluiten, teneinde de uitvoering van de dopingcontroles door hun ambtenaren en erkende geneesheren mogelijk te maken of teneinde de aanvragen tot toestemming voor gebruik wegens therapeutische noodzaak van verboden stoffen, middelen of methodes te laten afhandelen. Overeenkomstig de laatstgenoemde bepaling verbindt elke partij bij het samenwerkingsakkoord zich ertoe het mogelijk te maken bilaterale samenwerkingsakkoorden te sluiten, om dopingcontroles te laten uitvoeren door de erkende artsen van een akkoordsluitende partij.

¹¹ Advies 50.372/AV/4 van 4 juli 2012 over een voorontwerp van ordonnantie ‘tot wijziging van de ordonnantie van 22 november 1990 betreffende de organisatie van het openbaar vervoer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’ (niet bekendgemaakt)

¹² Goedgekeurd bij de ordonnantie van 21 juni 2012 ‘houdende instemming met het Samenwerkingsakkoord van 24 november 2011 tussen de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie betreffende dopingpreventie en -bestrijding in de sport’.

Ook indien kan worden aangenomen dat de eerstgenoemde bepaling strekt tot de uitvoering van de laatstgenoemde bepaling, moet worden vastgesteld dat geen van beide aangehaalde bepalingen een uitdrukkelijke delegatie bevat aan het Verenigd College om de ontworpen bepaling uit te vaardigen. Niettemin kan worden aangenomen dat voor de ontworpen bepaling rechtsgrond kan worden gevonden in de eerstgenoemde bepaling, gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid.

Dit neemt niet weg dat de ontworpen bepaling enkel kan worden toegepast in zoverre de in de aangehaalde bepalingen bedoelde samenwerkingsakkoorden effectief zijn gesloten. Het zijn immers deze samenwerkingsakkoorden die de erkenning van de resultaten van de dopingcontroles door de erkende artsen van een andere gemeenschap moeten inhouden.

3.6 Artikel 17, §§ 3 en 4, van het ontwerp hebben betrekking op de procedure voor de aanstelling van controleartsen door de leden van het Verenigd College, alsook op de intrekking van de hoedanigheid van controlearts. Artikel 19, §§ 4 tot 6, van het ontwerp hebben betrekking op de procedure voor de aanstelling van begeleiders door de leden van het Verenigd College, alsook op de intrekking van de hoedanigheid van begeleider.

De rechtsgrond voor deze procedurebepalingen kan, bij ontstentenis van een uitdrukkelijke machtiging ter zake aan het Verenigd College, gevonden worden in de artikelen 16, tweede lid, en 17, § 2, van de ordonnantie van 21 juni 2012, gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid.

3.7 Overeenkomstig artikel 19, § 3, van het ontwerp kunnen de begeleiders, aangesteld en erkend door de andere gemeenschappen, belast worden met het begeleiden van de controleartsen in het kader van de uitvoering van de dopingcontroles.

Deze bepaling vindt rechtsgrond in artikel 23, eerste lid van de ordonnantie van 21 juni 2012, gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid, maar dan wel enkel in zoverre die begeleiders ook ambtenaar zijn van de gemeenschappen waarmee een samenwerkingsakkoord is gesloten, gelet op de bewoordingen van de aangehaalde ordonnantiebepaling (“uitvoering van de dopingcontroles *door hun ambtenaren* en erkende geneesheren”).

3.8 Artikel 24, § 3, tweede lid, van het ontwerp bepaalt dat het aan eenieder die op de plaats van de monsterneming aanwezig is, verboden is opnames te maken op welke drager dan ook, te filmen of te fotograferen tijdens de controleprocedure.

Een dergelijk verbod, dat raakt aan het recht om informatie te vergaren, veronderstelt alleszins een uitdrukkelijke rechtsgrond. Een dergelijke bepaling ontbreekt evenwel in de ordonnantie van 21 juni 2012. De Raad van State ziet voorts ook niet in hoe de ontworpen bepaling rechtsgrond kan vinden in artikel 17, § 1, eerste lid, van de voormelde ordonnantie, waarbij het Verenigd College wordt gemachtigd om de dopingcontroleprocedure te bepalen, zelfs niet in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid.

Artikel 24, § 3, tweede lid, moet dan ook worden weggelaten uit het ontwerp.

3.9. Overeenkomstig artikel 39 van het ontwerp wordt voor elke procedure van individuele controle een dossier bijgehouden door de administratie. In zoverre deze ontworpen bepaling betrekking heeft op controles van sporters, kan ze rechtsgrond vinden in artikel 17, § 1, eerste lid, van de ordonnantie van 21 juni 2012. In zoverre ze evenwel betrekking heeft op controles van een lid van het begeleidingspersoneel van de sporter, kan er geen rechtsgrond voor worden gevonden in de voormelde ordonnantie, ook niet in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid.

Artikel 39 dient bijgevolg uit het ontwerp te worden weggelaten.

3.10. Artikel 40, tweede lid, van het ontwerp heeft betrekking op de kennisgeving aan de sportorganisatie indien een elitesporter van categorie A zijn verplichtingen inzake verblijfsgegevens drie keer binnen een periode van achttien maanden niet nakomt.

Voor de ontworpen bepaling kan weliswaar geen uitdrukkelijke machtiging worden gevonden in de ordonnantie van 21 juni 2012, maar uit de artikelen 8, 4°, 26 en 30 van de ordonnantie kan worden afgeleid dat de sanctionering gebeurt door de sportvereniging, hetgeen enkel mogelijk is als zij op de hoogte wordt gebracht. Er kan voor de ontworpen bepaling dan ook rechtsgrond worden gevonden in de aangehaalde ordonnantie bepalingen, gelezen in samenhang met de algemene uitvoeringsbevoegdheid.

VORMVEREISTEN

4. Het begrotingsakkoord werd reeds aangevraagd, maar nog niet bekomen. Indien dit akkoord aanleiding zou geven tot wijzigingen aan het ontwerp, dienen de gewijzigde bepalingen opnieuw voor advies aan de Raad van State te worden voorgelegd.

5. Blijkens de aanhef van het ontwerp zou het ook om advies voorgelegd worden aan de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer. De gemachtigde verklaarde evenwel dat het advies nog niet werd gevraagd. Indien het advies alsnog zou worden gevraagd en gegeven en aanleiding zou geven tot wijzigingen aan het ontwerp, dienen ook in dit geval die gewijzigde bepalingen opnieuw voor advies aan de Raad van State te worden voorgelegd.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

ALGEMENE OPMERKINGEN

A. Overeenstemming met de Internationale Conventie

6. In sectie 5.2 van de Internationale Standaard voor Dispensaties voor Therapeutisch Gebruik (versie 2011) wordt uitgegaan van de schriftelijke toestemming van de atleet voor het bezorgen van informatie aan de leden van de CTTN, aan de medische en wetenschappelijke experts en aan medewerkers die betrokken zijn bij de behandeling en de herziening van TTN en van de beroepsprocedures hiertegen. Die bepaling, die deel uitmaakt van bijlage II bij de

Internationale Conventie,¹³ is bindend voor de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, maar in artikel 4, eerste lid, 2°, van het ontwerp wordt geen gewag gemaakt van een dergelijke toestemming. De gemachtigde verklaarde daaromtrent het volgende:

“Het is inderdaad zo dat de toestemming van de sporter niet expliciet voorzien is in het ontwerp of in de ordonnantie. Het formulier houdende aanvraag tot toestemming wegens therapeutische noodzaak zoals bepaald in artikel 11, § 1 van het ontwerp bevat een uitgebreide “verklaring van de sporter”.

[De] voormelde verklaring bevat onder meer volgend lid: “Ik verleen mijn toestemming voor het verstrekken van persoonlijke medische informatie aan de antidopingorganisatie (ADO) evenals aan het gemachtigd personeel van het WADA en aan de andere CTTN's van de antidopingsorganisaties evenals aan het gemachtigd personeel dat het recht heeft om deze informatie in te kijken conform de bepalingen van de code”.

In bijlage vindt u het formulier van de Vlaamse Gemeenschap. Binnen de coördinatieraad medisch verantwoord sporten werd besloten dat alle Belgische ADO's dezelfde formulieren zullen gebruiken.”

Ook indien in de praktijk systematisch een schriftelijke toestemming van de sporter wordt vereist, kan dit vereiste beter uitdrukkelijk in de aangehaalde ontworpen bepaling worden opgenomen.

7. In artikel 15, § 1, van het ontwerp zijn de gevallen waarin de TTN wordt ingetrokken beperkter dan hetgeen bepaald is in sectie 4.2 van de Internationale Standaard voor Dispensaties voor Therapeutisch Gebruik (die eveneens deel uitmaakt van bijlage II bij de Internationale Conventie). Hierover verklaarde de gemachtigde het volgende:

“De redactie van artikel 15, § 1 laat aan duidelijkheid te wensen over. Daarom stellen wij voor:

- het eerste lid te schrappen;
- het tweede lid als volgt te formuleren: ‘De toestemming wordt door de CTTN geannuleerd als deze vaststelt dat de voorwaarden bepaald in artikel 14, tweede lid, niet door de sporter worden in acht genomen’.”

Met deze aanpassingen kan worden ingestemd, althans indien gewag wordt gemaakt van “de voorwaarden bedoeld in artikel 14, tweede lid” (en niet: bepaald), aangezien de betrokken voorwaarden niet in de aangehaalde bepaling voorkomen, maar in de beslissing met betrekking tot de TTN.

8. Overeenkomstig artikel 3, lid 1, van de Internationale Conventie dienen de verdragsluitende Staten de passende maatregelen goed te keuren op nationaal niveau, die verenigbaar zijn met de beginselen van de WADA-Code¹⁴. Krachtens artikel 4, lid 1, van de Conventie verbinden de verdragsluitende staten zich ertoe de beginselen van de Code na te leven

¹³ Zie daarover voetnoot 9.

¹⁴ Dit is de Wereldantidopingcode, aangenomen te Kopenhagen op 5 maart 2003 en gevoegd als bijlage I bij de Internationale Conventie (zie ook artikel 2, 5°, van de ordonnantie van 21 juni 2012). De thans geldende versie is van kracht sinds 1 januari 2009.

om de implementatie, op nationaal en internationaal vlak, van de bestrijding van doping in de sport te coördineren. Ook in het samenwerkingsakkoord van 9 december 2011 komt de verplichting voor om de WADA-Code en de Internationale Standaarden te eerbiedigen.

Sommige bepalingen van de ordonnantie van 21 juni 2012 verwijzen voor specifieke aspecten naar de WADA-Code of naar de Internationale Standaarden. Dit is bijvoorbeeld het geval voor de artikelen 9 (de verboden lijst), 18, §§ 1, tweede lid, (onderzoek van de monsters door de laboratoria) en 3 (accreditatie van laboratoria), 23 (automatische erkenning van dopingcontroles die overeenkomstig de Code zijn gevoerd), 30 (tuchtprocedure die de sportverenigingen moeten toepassen) en 34 (erkenning van tuchtbeslissingen die overeenkomstig de Code zijn genomen).

Dit heeft niet als gevolg dat de WADA-Code en de Internationale Standaarden als dusdanig uitwerking krijgen in de interne rechtsorde, maar impliceert wel dat minstens de principes van de WADA-Code overgenomen moeten worden.

Binnen de beschikbare tijd en gelet op de overbevraging van de afdeling Wetgeving was het niet mogelijk de overeenstemming van het ontwerp met de WADA-Code en de Internationale Standaarden te onderzoeken, te meer daar geen concordantietabel ter beschikking kon worden gesteld.

9. In de artikelen 23, § 3, en 31, § 3, derde lid, 2°, van het ontwerp wordt verwezen naar de WADA-Code of de Internationale Standard voor controles.

Daargelaten de vraag of een verwijzing naar regels van privaatrechtelijke instellingen verenigbaar is met de regels en beginselen betreffende de uitoefening van de normatieve functie, rijst ook de vraag naar de kenbaarheid van die regels. De omstandigheid dat de WADA-Code en de Internationale Standaarden behoorlijk zijn bekendgemaakt op de website van de WADA, ook met een Nederlandse vertaling, neemt niet weg dat het verkieslijk is om die verwijzingen te vervangen door een weergave van de inhoud van de betrokken regels.

B. Overeenstemming met Europees recht

10.1. De artikelen 17 tot 19 van het ontwerp bepalen, ter uitvoering van de artikelen 16 en 17, § 2, van de ordonnantie van 21 juni 2012, de voorwaarden en de procedure voor de aanstelling van de controleartsen en de begeleiders en de duur van de aanstelling, alsook de voorwaarden en de procedure voor de erkenning van de controlelaboratoria evenals de duur van de erkenning. Deze bepalingen moeten worden onderzocht op hun overeenstemming met de dienstenrichtlijn.¹⁵

¹⁵ Richtlijn 2006/123/EG van het Europees Parlement en de Raad van 12 december 2006 'betreffende diensten op de interne markt'.

10.2. Wat betreft de van rechtswege erkenning van controlelaboratoria die zijn geaccrediteerd door het WADA (zie artikel 18, § 4, van het ontwerp), kan worden verwezen naar advies 44.433/3,¹⁶ waarin het volgende werd opgemerkt:

“5.1. Voor wat de voorwaarden betreft die worden gesteld voor de erkenning van de controlelaboratoria, verwijst de Raad van State naar advies 44.019/3 van 12 februari 2008 over een ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap ‘zur Ausführung des Dekretes vom 30. Januar 2006 zur Vorbeugung gesundheitlicher Schäden bei sportlicher Betätigung im Bereich der Dopingbekämpfung’, waarin het volgende wordt opgemerkt:

‘5.1.1. De Raad van State gaat ervan uit dat de controlelaboratoria inderdaad 'diensten' verrichten (zie artikel 4, 1), van [de dienstenrichtlijn], waarin een dienst omschreven wordt als 'economische activiteit, anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt, zoals bedoeld in artikel 50 van het verdrag'), en dat zij niet van de werkingssfeer van de richtlijn uitgesloten zijn op grond van artikel 2, lid 2, f), ervan, waarin de 'diensten van de gezondheidszorg' uitgesloten worden.

Tevens blijkt de bij het decreet van 30 januari 2006 opgelegde 'erkenning' van de controlelaboratoria onmiskenbaar een vergunningstelsel te zijn in de zin van de dienstenrichtlijn. Luidens artikel 4, 6), van deze richtlijn is immers een vergunningstelsel 'elke procedure die voor een dienstverrichter of afnemer de verplichting inhoudt bij een bevoegde instantie stappen te ondernemen ter verkrijging van een formele of stilzwijgende beslissing over de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit'.

De bij het ontwerp opgelegde erkenningsvereisten dienen derhalve te worden getoetst aan de voorwaarden waaronder de dienstenrichtlijn het opleggen van een vergunning toelaat.

5.1.1. In zoverre artikel 12 van het ontwerp bepaalt dat WADA-geaccrediteerde controlelaboratoria geacht worden erkend te zijn, mag worden aangenomen dat het ontwerp aan de bij de artikelen 9 en 16 van de dienstenrichtlijn gestelde vereisten voldoet.

Hieromtrent wordt verwezen naar het reeds genoemde advies 44.019/3, waarin het volgende wordt opgemerkt:

‘De opgelegde erkenningsvereiste moet derhalve worden getoetst aan de voorwaarden waaronder de dienstenrichtlijn het opleggen van een vergunning toelaat. Gaat het om een vergunning die vereist wordt voor de vestiging als dienstverrichter, dan kan krachtens artikel 9, lid 1, van de dienstenrichtlijn een vergunning enkel worden vereist als voldaan is aan de vereisten van niet-discriminatie, het gerechtvaardigd zijn door een dwingende reden van algemeen belang en evenredigheid. Gaat het om een vergunning die vereist wordt voor het vrij verrichten van diensten, dan moet rekening worden gehouden zowel met artikel 16, lid 2, b), als met artikel 16, lid 3, van de dienstenrichtlijn. Waar uit artikel 16, lid 2, b), van die richtlijn, op zichzelf beschouwd, zou kunnen blijken dat voor het vrij verrichten van diensten niet de verplichting tot het bekomen van een vergunning kan worden opgelegd, kan evenwel uit de onderlinge samenhang

¹⁶ Adv.RvS 44.433/3 van 20 mei 2008 dat geleid heeft tot het besluit van de Vlaamse Regering van 20 juni 2008 ‘houdende uitvoering van het decreet van 13 juli 2007 inzake medisch en ethisch verantwoorde sportbeoefening’.

van deze bepaling met artikel 16, lid 3, ervan, worden afgeleid dat een lidstaat waarnaar een dienstverrichter zich begeeft, wel eisen (met inbegrip van een vergunningsvereiste) mag stellen aan het verrichten van een dienstenactiviteit, op voorwaarde dat deze vereisten gerechtvaardigd zijn om redenen in verband met de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu.¹⁷

Zoals eerder vermeld, vereist het ontworpen besluit als vereiste voor de erkenning van een controlelaboratorium, de accreditatie ervan door het WADA. Dat een dergelijke accreditatie beantwoordt aan de in de genoemde artikelen 9 en 16 van de dienstenrichtlijn gestelde vereisten van algemeen belang en evenredigheid, respectievelijk volksgezondheid, zal wellicht niet moeilijk om aan te tonen zijn, gelet op het gegeven dat het vereiste van een dergelijke accreditatie door de internationale gemeenschap van staten die de Wereldantidopingcode onderschrijven en die gebonden zijn door de Internationale Conventie tegen het dopinggebruik in de sport als verantwoord en noodzakelijk werd beschouwd.

Overigens kan worden vastgesteld dat de naleving van de Wereldantidopingcode door een groot aantal landen een harmonisatie van de vergunningstelsels tot gevolg heeft, hetgeen op zichzelf van aard is om de doelstellingen van artikel 1 van de dienstenrichtlijn (het vergemakkelijken van de vrijheid van vestiging en het vrij verkeer van diensten) te bevorderen, met waarborg van een hoge kwaliteit van de diensten. In zekere zin wordt door de verwijzing naar de internationaal aangenomen Wereldantidopingcode, de in artikel 26, lid 5, van de dienstenrichtlijn gestelde doelstelling van geharmoniseerde normen reeds ten dele gerealiseerd. Er mag derhalve worden aangenomen dat daardoor het vereiste van een erkenning van de controlelaboratoria de toets aan de dienstenrichtlijn kan doorstaan.’ ”

10.3. In hetzelfde advies werden de controleartsen en de controledeskundigen, te vergelijken met de controleartsen en de begeleiders uit het huidige ontwerp, beschouwd als niet vallend onder de dienstenrichtlijn omdat ze werden beschouwd als “diensten van de gezondheidszorg” als bedoeld in artikel 2, lid 2, f), ervan, daarvoor ook steunend op overweging 22 bij de dienstenrichtlijn, waarin wordt toegelicht dat diensten van de gezondheidszorg “medische en farmaceutische diensten die mensen werkzaam in de gezondheidszorg aan patiënten verlenen om hun gezondheid te beoordelen, te bewaren, of te verbeteren”, omvatten.

Wat betreft de begeleiders is die conclusie thans niet meer zo evident: waar in het ontwerp waarover advies 44.433/3 werd gegeven, was vereist dat de betrokkenen beschikten over een diploma in de verpleegkunde, kinesitherapie of lichamelijke opvoeding op het niveau van het hoger onderwijs, wat er zou kunnen op wijzen dat de betrokkenen konden worden geacht werkzaam te zijn in de gezondheidszorg, is dat thans niet meer vereist, terwijl uit het ontwerp ook niet blijkt dat de begeleiders medische handelingen stellen. De begeleiders in de zin van het ontwerp lijken dan ook wel onder het toepassingsgebied van de dienstenrichtlijn te vallen. Dat impliceert dat de erkenningsvoorwaarden moeten worden getoetst aan de artikelen 10, 14 en 15 (recht van vestiging) en 16 tot 18 (vrij verrichten van diensten) van de dienstenrichtlijn, en dat

¹⁷ Voetnoot 4 uit het geciteerde advies: In het eerder geciteerde “Handbook” van de Europese Commissie wordt deze benadering onderschreven, [p. 37], nr. 7.1.3.1.

een verantwoording moet bestaan voor het beperken van de erkenningsduur (artikel 19, § 4, derde lid, van het ontwerp) in het licht van artikel 11, lid 1, van de dienstenrichtlijn. De ontworpen bepalingen aangaande de erkenningsprocedure moeten worden getoetst aan artikel 13 van de dienstenrichtlijn.

11. Artikel 6, § 2, derde lid, van het ontwerp bepaalt dat de artsen, aangesteld door de andere gemeenschappen in de hoedanigheid van leden van de Commissies voor de toestemming voor gebruik wegens therapeutische noodzaak, worden geacht te voldoen aan de voorwaarden die in het ontwerp worden bepaald voor de aanstelling van de leden van de CTTN van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie. De artikelen 17, § 1, derde lid, en 19, § 2, derde lid, van het ontwerp bevatten een gelijkaardige bepaling voor de aanstelling als controlearts en als begeleider.

Deze bepalingen geven als dusdanig geen aanleiding tot bedenkingen. De vraag rijst wel waarom niet wordt voorzien in een dergelijke gelijkstelling ten aanzien van leden van CTTN's, controleartsen en begeleiders die in andere lidstaten van de Europese Unie dezelfde functie uitoefenen, gelet op het vrij verkeer van personen, de vrijheid van vestiging en de vrijheid van dienstverrichting. De gemachtigde verklaarde in dat verband het volgende:

“Artikel 3 § 1 van het Samenwerkingsakkoord legt aan de GGC op om met de andere ondertekenende partijen van het Akkoord samen te werken om de kwaliteit van de dopingbestrijding via samenwerking te verbeteren dit met name door de uitwisseling van specialisten inhoudt. Artikel § 1, 6° voorziet uitdrukkelijk in een samenwerking van de ondertekenende partijen voor wat betreft de controles via het ondertekenen van Protocolakkoorden. Artikel 4 bepaalt ten slotte dat de ondertekenende partijen andere soorten samenwerking inzake doping kunnen uitwerken.

In toepassing van deze wil tot samenwerking en coördinatie zijn de erkenningsvoorwaarden vastgesteld bij artikel 6 § 1 identiek aan deze vastgesteld door de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap. Zij zijn bovendien identiek aan deze vastgesteld door de Vlaamse Gemeenschap (art 19 § 1 Besluit 19 oktober 12).

Gezien de overeenstemming van deze erkenningscriteria van de door de ondertekenende partijen van het Akkoord erkende controleartsen, streeft het ontwerp ernaar om elke administratieve eis met het oog op de erkenning van de door de andere Gemeenschappen erkende artsen weg te werken.

Deze erkenning wordt bovendien gerechtvaardigd door de gelijkaardigheid van de verschillende wetgevende teksten die door de controleartsen moeten worden toegepast. Naast de wet op de persoonlijke levenssfeer die van nationale toepassing is, zijn de controleformaliteiten die in de 4 ondertekenende entiteiten van het Samenwerkingsakkoord voorgeschreven zijn, dezelfde, of voor wat betreft de Vlaamse Gemeenschap gelijksoortig. Bovendien zijn de partijen het met de Coördinatieraad eens om controleformulieren (oproep-PV, Controle-PV, enz...) aan te nemen die identiek zijn.

Zo'n samenwerking met de andere Europese NADO's bestaat er niet en de GGC heeft geen enkele zekerheid over de kwaliteit van de door deze NADO's geëiste erkenningen en de kennis van hun arts wat betreft de wetgeving van de GGC. De erkenning van hun arts is dus niet automatisch. Dat neemt niet weg dat de door het ontwerp voor de erkenning van een arts vastgestelde voorwaarden, heel beperkt zijn en dat men niet van oordeel kan zijn dat ze een buitenmaatse hindernis voor de vrijheid van dienstverrichting zouden kunnen vormen.

(...)

De GGC beschikt niet over de materiële mogelijkheden om zelf dopingcontroles uit te voeren. Zij zal dus genooddaakt zijn om, via het sluiten van samenwerkingsakkoorden, de controles voor haar rekening te laten uitvoeren. De voorwaarden voor het aanstellen van de artsen en de procedure voor het uitvoeren van de dopingcontroles van het ontwerp zijn identiek aan deze van de Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap. De formulieren die gebruikt worden door de controleartsen zijn eveneens identiek, zij zijn opgesteld in drie talen (Nederlands, Frans en Engels). Er wordt verwacht dat het aantal controles dat zal uitgevoerd worden voor rekening van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie eerder gering zal zijn. De Coördinatieraad (art. 5 samenwerkingsakkoord) komt op regelmatige basis bijeen, binnen deze raad worden problemen bij het uitvoeren van de controles besproken

Door deze praktische redenen lijkt het logisch dat er bilaterale samenwerkingsakkoorden zullen afgesloten worden met Vlaamse- en Franse Gemeenschap om dopingcontroles te laten uitvoeren door de door hen erkende artsen. Deze artsen voldoen aan de voorwaarden, zijn vertrouwd met de wetgeving (doping en privacy) en de gebruikte formulieren, beheersen de gebruikte talen en hebben expertise in het uitvoeren van de controles. Het leek ons dan ook niet noodzakelijk hen een bijkomende opleiding te laten volgen.”

Rekening houdende met richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van 7 september 2005 ‘betreffende de erkenning van beroepskwalificaties’ (hierna: beroepskwalificatierichtlijn) kan worden aangenomen dat de regeling inzake de erkenning van (controle)artsen en begeleiders niet te beschouwen is als het reglementeren van welbepaalde beroepswerkzaamheden (zie de definitie van gereguleerd beroep in artikel 3, lid 1, a), van die richtlijn), maar wel als het toevertrouwen van bepaalde functies, die voor een deel een participatie aan het overheidsgezag impliceren, aan personen die daartoe een erkenning bekwamen. Desalniettemin zijn de algemene regels van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie inzake het vrij verkeer van werknemers, vrijheid van vestiging en het vrij verrichten van diensten van toepassing.

Aangezien evenwel het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 ‘betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen’ een regeling bevat inzake de erkenning van medische beroepskwalificaties, dit ter omzetting van de beroepskwalificatierichtlijn, kan worden aangenomen dat houders van overeenkomstig de beroepskwalificatierichtlijn erkende beroepskwalificaties van arts wel degelijk in aanmerking komen voor de aanstelling als lid van de CCTN van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie en als controlearts.

De vermelding in de ontworpen bepalingen van een uittreksel uit het strafregister van model 1, respectievelijk model 2 moet in elk geval wel worden aangevuld met de bepaling dat een gelijkwaardig document, afgeleverd door de overheid van een andere EU-lidstaat, eveneens in aanmerking komt.

12. In sommige bepalingen van het ontwerp worden bepalingen van de ordonnantie van 21 juni 2012 in herinnering gebracht door ze over te nemen of te parafraseren, zij het soms met toevoeging van elementen die in die wettelijke bepalingen niet zijn opgenomen.

Het overnemen of parafraseren in een lagere regeling van bepalingen van een hogere regeling dient in beginsel te worden vermeden. Niet alleen is een dergelijke werkwijze op het normatieve vlak overbodig aangezien ze geen nieuwe norm tot stand brengt, maar bovendien kan ze tot verwarring leiden over de precieze aard van het in de lagere regeling opgenomen voorschrift en kan ze inzonderheid aanleiding ertoe zijn dat later uit het oog wordt verloren dat alleen de hogere regelgever dat voorschrift kan wijzigen. Ook kan die werkwijze verwarring doen ontstaan over het ogenblik van inwerkingtreding van het betreffende voorschrift.

Het overnemen van bepalingen van een ordonnantie in een besluit kan dan ook alleen maar worden gedoogd in zoverre zulks noodzakelijk is voor de leesbaarheid van het besluit, in welk geval een uitdrukkelijke verwijzing naar de betreffende bepaling uit de ordonnantie het aangewezen middel zal zijn om de aard van die bepaling herkenbaar te houden (“overeenkomstig artikel ...”). Bovendien moet de overname dan correct en letterlijk gebeuren om geen onduidelijkheid te doen ontstaan omtrent de juiste draagwijdte ervan.

De redactie van de desbetreffende bepalingen van het ontwerp moet dienovereenkomstig worden aangepast. Zo zal in artikel 10, vierde en vijfde lid, van het ontwerp op de zo-even geschetste wijze verwezen moeten worden naar artikel 10, § 4, zesde lid, tweede zin, van de ordonnantie. In artikel 12, tweede lid, van het ontwerp moet een verwijzing naar artikel 10, § 4, vijfde lid, van de ordonnantie worden opgenomen. In artikel 18, § 1, eerste lid, 1°, van het ontwerp moet verwezen worden naar artikel 18, § 3, van de ordonnantie; in artikel 20, eerste lid, van het ontwerp kan verwezen worden naar artikel 16, eerste lid, van de ordonnantie en in artikel 34, eerste lid, van het ontwerp naar artikel 26, § 1, eerste lid, van de ordonnantie.

AANHEF

13. Er dient voor het eerste lid van de aanhef een nieuw lid te worden toegevoegd waarin wordt verwezen naar artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 en eventueel een lid waarin wordt gerefereerd aan artikel 69, tweede lid, van de bijzondere wet van 12 januari 1989, gelet op hetgeen *sub* 3 is uiteengezet omtrent de rechtsgrond voor het ontworpen besluit.

14. In het huidige eerste lid van de aanhef moet worden verwezen naar de bepalingen van de ordonnantie van 21 juni 2012 die effectief rechtsgrond bieden voor het ontworpen besluit, zoals *sub* 3 is uiteengezet.

DISPOSITIEF

Artikel 1

15. In artikel 1, 5°, van het ontwerp wordt beter verwezen naar artikel 18, § 3, van de ordonnantie, aangezien de gemachtigde bevestigt dat de laboratoria worden bedoeld die worden erkend door het Verenigd College.

Artikel 4

16. Met “de overheden bevoegd inzake doping”, bedoeld in artikel 4, eerste lid, van het ontwerp worden volgens de gemachtigde niet alleen de Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap maar ook de buitenlandse overheden bedoeld die toegang hebben tot ADAMS, namelijk de door het WADA erkende NADO's (Nationale Anti-Doping Organisaties).

Dit kan beter uitdrukkelijk worden bepaald in de ontworpen bepaling.

Artikel 9

17. Aangezien de datum van 1 januari 2012, waarvan gewag wordt gemaakt in artikel 9, derde lid, van het ontwerp, reeds verstreken is, kan beter worden bepaald dat de eerste aanpassing zal plaatsvinden op 1 januari van het jaar dat volgt op de inwerkingtreding van het besluit.

Deze opmerking geldt ook voor artikel 10, derde lid, van het ontwerp.

Afdeling 4 van hoofdstuk 2

18. In afdeling 4 van hoofdstuk 2 wordt ook de intrekking van de TTN geregeld. Het opschrift dient hiervan blijk te geven.

Artikel 17

19. In artikel 17, § 4, 3°, van het ontwerp wordt bepaald dat de aanstelling als controlearts wordt ingetrokken als de betrokkene niet deelneemt aan de voortgezette opleiding, ingericht door de administratie. Er wordt evenwel nergens in het ontwerp bepaald dat een dergelijke opleiding moet worden gevolgd. In artikel 17, § 1, tweede lid, van het ontwerp wordt enkel gewag gemaakt van een initiële opleiding.

Met de suggestie van de gemachtigde om het woord “voortgezette” in de eerstgenoemde ontworpen bepaling te schrappen, kan worden ingestemd.

Deze opmerking geldt ook voor artikel 19, § 5, 3°, van het ontwerp.

Artikel 19

20. In artikel 19, § 1, van het ontwerp wordt bepaald dat de administratie, zijnde de diensten van het Verenigd College van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie¹⁸, de begeleiders aanstelt, of nog, erkent.

¹⁸ Zie artikel 2, 2°, van de ordonnantie van 21 juni 2012.

Het verdient aanbeveling te bepalen wie de aanstelling doet, eventueel door te bepalen dat het gaat om de door de leden van het Verenigd College aangeduide ambtenaar, opdat met zekerheid zou kunnen worden nagegaan wie de ter zake bevoegde overheid is.

21. In artikel 19, § 6, eerste lid, van het ontwerp moet verwezen worden naar paragraaf 5 in plaats van naar paragraaf 4.

Artikel 20

22. In de Nederlandse tekst van artikel 20 van het ontwerp schrijve men “op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad” (eerste en tweede lid) en “op het gehele grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad” (derde lid, 5°).

Artikel 31

23. In artikel 31, § 2, tweede lid, 1°, van het ontwerp moet worden verwezen naar artikel 8 van de ordonnantie, veeleer dan naar artikel 6.

Artikel 32

24. De verwijzing naar artikel 31, § 2, 4°, in artikel 32, § 3, eerste lid, van het ontwerp is foutief en moet worden aangepast. Wellicht wordt een verwijzing naar artikel 31, § 2, tweede lid, 5°, bedoeld.

Artikel 36

25. In de Nederlandse tekst van artikel 36, eerste lid, van het ontwerp schrijve men “of die een controle mist” in plaats van “of die zich niet bij een controle aanmeldt”, gelet op de bewoordingen van artikel 26, § 4, eerste en tweede lid, van de ordonnantie van 21 juni 2012.

Deze opmerking geldt ook voor artikel 36, tweede lid, van het ontwerp.

26. In de Nederlandse tekst van artikel 36, vierde lid, van het ontwerp schrijve men “een plotse en *opmerkelijke* verbetering van zijn prestaties”, veeleer dan “een plotse en belangrijke verbetering van zijn prestaties”, gelet op hetgeen bepaald wordt in artikel 26, § 4, derde lid, van de ordonnantie van 21 juni 2012.

Artikel 37

27. In artikel 37, vierde lid, van het ontwerp wordt enerzijds gewag gemaakt van een *advies* van de administratie en anderzijds van een *beslissing* van de administratie, die door de

leden van het Verenigd College kan worden bevestigd of hervormd. De gemachtigde verklaarde hierover het volgende:

“Voor meer duidelijkheid stellen we voor de zin te herformuleren als volgt: “De administratie maakt een advies over aan de leden van het Verenigd College, en deze kunnen de beslissing bedoeld in § 1 van het huidige artikel ofwel bevestigen ofwel hervormen.”

Met deze suggestie kan worden ingestemd.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE ET FONDEMENT JURIDIQUE DU PROJET

2. Le projet soumis pour avis a pour objet de donner exécution aux parties de l'ordonnance du 21 juin 2012 'relative à la promotion de la santé dans la pratique du sport, à l'interdiction du dopage et à sa prévention' qui ont trait à la lutte contre le dopage¹.

Le chapitre 1er du projet comporte diverses définitions, une disposition relative à la reconnaissance de l'*Agence mondiale antidopage* (ci-après : AMA)², une habilitation permettant aux membres du Collège réuni d'arrêter la liste des interdictions³ et ses mises à jour, ainsi qu'une disposition en matière de communication et de conservation des informations recueillies en vertu de l'arrêté en projet (articles 1er à 4 du projet).

Le chapitre 2 comporte des modalités concernant les autorisations d'usage à des fins thérapeutiques (ci-après : AUT), en particulier en ce qui concerne la demande d'une AUT

¹ Il s'agit des chapitres III, V, VII et de la section 2 du chapitre VIII de l'ordonnance citée. Le délégué a déclaré qu'il sera donné exécution ultérieurement aux autres éléments de l'ordonnance ayant trait à la prévention (chapitre II), aux sports de combat à risque extrême (chapitre IV) et aux sports de combat à risque (chapitre VI et section 1 du chapitre VIII).

Le Conseil d'État souhaite cependant attirer l'attention sur le fait que cette exécution devra avoir lieu dans un délai raisonnable (voir également Cass. 23 avril 1971, *Pas.*, 1971, 752 et 27 mars 2003, *Pas.*, 2003, 673, ainsi que C.E. 6 novembre 1985, n° 25.814, *Boitquin e.a.*), d'autant que l'ordonnance est déjà entrée en vigueur le 15 juillet 2012 et s'est en outre substituée à l'ordonnance du 19 juillet 2007 'relative à la promotion de la santé dans la pratique du sport, à l'interdiction du dopage et à sa prévention', qui n'a jamais produit d'effets et qui n'a jamais non plus fait l'objet d'arrêtés d'exécution.

² Il s'agit d'une fondation de droit suisse créée le 10 novembre 1999 (voir l'article 2, 4°, de l'ordonnance du 21 juin 2012).

³ Il s'agit de la liste énumérant les substances et méthodes interdites figurant à l'annexe de la Convention internationale contre le dopage dans le sport, conclue à Paris le 19 octobre 2005 dans le cadre de l'UNESCO, approuvée par l'ordonnance de la Commission communautaire commune du 24 février 2008 (voir l'article 2, 3° et 7°, de l'ordonnance du 21 juin 2012).

(article 5), la composition et le fonctionnement de la Commission pour l'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques de la Commission communautaire commune (ci-après : CAUT) et la rémunération des membres de la Commission (articles 6 à 10), ainsi que la procédure de demande d'une AUT (articles 11 et 12) et la délivrance et l'annulation de l'autorisation (articles 13 à 15). Les décisions et les données relatives à l'AUT sont « publiées » dans la base de données ADAMS⁴ (ci-après : ADAMS).

Le chapitre 3 porte sur le contrôle du dopage et règle l'octroi de la qualité d'officier de police judiciaire à des agents chargés de la surveillance (article 16), la désignation des médecins contrôleurs, le retrait de la désignation et, moyennant la conclusion d'un accord de coopération, l'attribution de la mission d'exécution des contrôles antidopage à des médecins contrôleurs agréés par les autres communautés (article 17), l'agrément et le retrait de l'agrément des laboratoires de contrôle (article 18), l'agrément et le retrait de l'agrément des accompagnateurs et l'attribution à des accompagnateurs agréés par les autres communautés de la mission d'accompagner les médecins contrôleurs (article 19), la planification et l'exécution des contrôles antidopage (articles 20 à 27), l'analyse des échantillons (articles 29 à 30) et les suites de l'analyse (articles 31 et 32).

Le chapitre 4 comporte des dispositions en matière de communication des éléments relatifs à la localisation par les sportifs d'élite (ce qu'on appelle les *whereabouts*) (articles 33 à 38).

Le chapitre 5 concerne le dossier que l'administration tient pour chaque contrôle antidopage individuel (article 39) et qui est transmis à l'organisation sportive à laquelle le sportif est affilié. Il règle également la notification à l'organisation sportive du non-respect des obligations en matière de communication des éléments relatifs à sa localisation (article 40). Par ailleurs, le chapitre comporte encore des dispositions relatives à la notification des décisions disciplinaires de l'organisation sportive (article 41) et à la reconnaissance des décisions disciplinaires par les membres du Collège réuni (article 42), ainsi que des règles concernant la procédure visée à l'article 37 de l'ordonnance du 21 juin 2012, qui est suivie lorsqu'une organisation sportive, un organisateur de manifestation sportive ou un exploitant d'infrastructure sportive contrevient aux dispositions de l'ordonnance ou de ses arrêtés d'exécution (article 43).

3.1. L'arrêté en projet trouve en principe un fondement juridique dans les articles 9, 10, §§ 2, 3 et 4, alinéa 6, 12, alinéa 4, 17, §§ 1er, alinéa 1er, et 2, 18, § 3, 19, § 2, 20, alinéa 2, 21, alinéa 2, 25, 26, §§ 1er, alinéa 1er, 4, 6 et 8, 30, alinéa 3, 34, alinéa 2 et 37, § 3, de l'ordonnance du 21 juin 2012.

3.2. Conformément à l'article 2 du projet, l'AMA est reconnue en qualité d'organisation internationale de lutte contre le dopage. À la question de savoir quels sont les effets juridiques visés par la disposition en projet et quelle disposition lui procure un fondement juridique, le délégué a répondu ce qui suit :

« Artikel 2.2 van de UNESCO-Conventie stelt het WADA als 'anti-doping organisatie' en bepaalt dat 'een orgaan is dat verantwoordelijk is voor het aannemen van regels voor het in gang zetten, implementeren of handhaven van elk deel van het proces

⁴ Voir l'article 2, 34°, de l'ordonnance du 21 juin 2012.

van dopingcontrole'. Deze definitie is afkomstig van de WADA-Code. In uitvoering van artikel 4 van de Conventie moet de GGC de principes vervat in de WADA-Code respecteren. Door de ordonnantie van 21 februari 2008 heeft de GGC haar instemming betuigd aan de UNESCO-Conventie.

De ordonnantie van 21 juni 2012 kent aan het WADA, zoals gedefinieerd in artikel 2, 4°, verschillende essentiële prerogatieven toe inzake dopingbestrijding zoals onder meer de bevoegdheid tot het opstellen van de verboden lijst die het Verenigd College dient vast te stellen (art. 9), geïnformeerd te worden door het Verenigd College over de uitgevoerde controles (art. 11), controles uit te voeren (art. 16), tussen te komen in de analyse van de monsters (art. 18, § 2) en de analysedossiers te ontvangen.

De erkenning van het WADA als anti-doping organisatie voert, enerzijds de ordonnantie van instemming van 21 februari 2008 uit, in de zin dat ze de hoedanigheid van ADO toekent aan het WADA, en anderzijds voert ze de ordonnantie van 21 juni 2012 uit die aan het WADA meerdere prerogatieven van ADO toekent (controles uitvoeren, geïnformeerd worden van de resultaten, ...) ».

Ni l'ordonnance du 21 juin 2012, ni celle du 21 février 2008 'portant assentiment à la Convention internationale contre le dopage dans le sport, faite à Paris le 19 octobre 2005 et aux Annexes Ire et II' ne comportent une disposition habilitant formellement le Collège réuni à reconnaître l'AMA. On ne peut pas non plus considérer que la reconnaissance de l'AMA peut être déduite du principe et de l'économie générale des ordonnances précitées dans une telle mesure qu'à défaut d'une habilitation formelle, le pouvoir général d'exécution dont dispose le Collège réuni sur le fondement de l'article 20 de la loi spéciale du 8 août 1980 'de réformes institutionnelles', combiné avec l'article 69, alinéa 2, de la loi spéciale du 12 janvier 1989 'relative aux institutions bruxelloises', peut être invoqué à cet effet.

À cela s'ajoute qu'en ce qui concerne la Commission communautaire commune, les compétences dont dispose l'AMA sont déterminées dans l'ordonnance du 21 juin 2012 et dans la Convention internationale précitée. Rien ne justifie dès lors, en plus de cela, de reconnaître l'AMA pour qu'elle puisse exercer ces compétences. Force est dès lors de conclure que l'article 2 doit être omis du projet.

3.3. Conformément aux articles 14, alinéa 2, et 15, § 1er, alinéa 3, du projet, les décisions et données relatives à l'AUT sont publiées dans ADAMS. À la question de savoir quelles dispositions procurent un fondement juridique à l'enregistrement de ces décisions et données dans ADAMS et à la publication de celles-ci par ADAMS, le délégué a déclaré ce qui suit :

« De gegevensbank ADAMS wordt uitdrukkelijk gedefinieerd in artikel 1, 34° van de ordonnantie. Artikel 10, § 2 van de ordonnantie geeft de bevoegdheid aan het Verenigd College om de procedure te bepalen voor de uitreiking van TTN's, conform aan de tweede bijlage van de UNESCO Conventie. Artikel 10, § 4 van de ordonnantie bepaalt ook nog dat de elitesporters verplicht zijn de TTN aan te vragen conform de UNESCO Conventie.

Bijlage 2 van de UNESCO Conventie verplicht de NADO's ⁵, in uitvoering van artikel 7.2 ⁶, via ADAMS de beslissingen van de CTN genomen ingevolge aan TTN aanvraag door de elitesporter, te rapporteren. Het samenwerkingsakkoord (art. 3, § 1)

⁵ Il s'agit des organisations antidopage nationales.

⁶ Le délégué fait ici référence à la section 7.2, d) du Standard international pour l'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques, qui est reproduite ci-après.

verplicht de GGC de principes van de WADA-Code uit te voeren. Artikel 4.4 van de WADA-Code voorziet dat 'De Internationale federaties en de nationale anti-doping organisatie dienen aan het WADA door middel van het systeem ADAMS de toestemmingen wegens therapeutische noodzaak te melden' ».

Le principe de légalité consacré par l'article 22 de la Constitution ⁷ exige que le principe et les finalités du traitement des données à caractère personnel soient inscrits dans l'ordonnance et que celle-ci détermine également de quelles données il s'agit. L'ordonnance doit en outre habiliter le Collège réuni à préciser les modalités de certains aspects de leur traitement.

En ce qui concerne les éléments relatifs à la localisation des sportifs d'élite, l'article 26, § 1er, alinéa 1er, de l'ordonnance dispose que ceux-ci sont publiés dans ADAMS. Il n'existe cependant pas de disposition expresse analogue en ce qui concerne la publication des décisions et des données relatives à l'AUT.

L'article 10, § 2, de l'ordonnance habilite toutefois le Collège réuni à fixer la procédure d'AUT, conformément à l'annexe II de la Convention internationale. L'article 12, alinéa 4, de l'ordonnance comporte également une habilitation permettant au Collège réuni de régler les modalités du traitement des données à caractère personnel au regard de la finalité fixée à l'article 12, alinéa 2, de l'ordonnance. D'une manière générale, ces finalités concernent la lutte contre le dopage en vue de promouvoir un sport respectueux de la santé, de l'équité, de l'égalité et de l'esprit sportif.

Selon la section 7.2, d), du Standard international pour l'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques (version 2011), l'une des responsabilités des organisations nationales antidopage consiste à :

« rapporter rapidement à l'AMA, par ADAMS, l'attribution d'une AUT ⁸ à tout sportif de son groupe cible de sportifs soumis aux contrôles et, le cas échéant, à un sportif d'un groupe cible de sportifs soumis aux contrôles d'une fédération internationale ou inscrit à une manifestation internationale décrite à l'article 7.1 (b), comprenant la substance ou la méthode approuvée, la posologie, la fréquence et la voie d'administration, la durée de l'AUT et toute condition imposée relative à l'AUT ainsi que l'ensemble des informations contenues dans le dossier ».

L'annexe II de la Convention internationale comporte un extrait de ce standard international ⁹. L'article 10, § 2, de l'ordonnance prescrit que la procédure d'AUT est fixée conformément à l'annexe II la Convention internationale, ce qui permet de considérer qu'il est satisfait – fût-ce d'une manière indirecte – au principe de légalité inscrit à l'article 22 de la Constitution.

⁷ Voir à cet égard notamment C.C., 21 décembre 2004, n° 202/2004, B.4.3 et B.5.4; C.C., 14 juin 2006, n° 94/2006, B.18 et B.19; C.C., 26 juin 2008, n° 95/2008, B.42 et B.43; C.C., 18 mars 2010, n° 29/2010, B.10.1 et B.10.2 ; C.C., 14 mars 2013, n° 39/2013, B.4.5 et B.8.1.

⁸ Pour mémoire : autorisation d'usage à des fins thérapeutiques.

⁹ Il est vrai que la version originale de l'annexe II de la Convention reproduit la version 2005 de ce standard international. Comme telle, cette version ne fait pas encore état de la publication de décisions et données relatives à l'AUT dans ADAMS, mais conformément à la procédure modificative spécifique visée à l'article 34 de la Convention, cette annexe II a entre-temps été remplacée par la version 2011, d'où provient l'extrait cité.

3.4 L'article 16 du projet habilite les membres du Collège réuni à octroyer aux agents et membres du personnel¹⁰ assermentés de l'administration, la qualité d'officier de police judiciaire « en vue de procéder aux constats d'infraction et saisies visés aux articles 35 et 36 ».

L'ordonnance du 21 juin 2012 ne comporte toutefois pas de disposition habilitant formellement le Collège réuni ou les membres de celui-ci à octroyer la qualité d'officier de police judiciaire. Une telle habilitation formelle est pourtant requise, eu égard à l'article 11, alinéa 3, 1°, de la loi spéciale du 8 août 1980, combiné avec l'article 63, alinéa 1er, de la loi spéciale du 12 janvier 1989. En outre, la qualité d'officier de police judiciaire ne pourrait être conférée à des agents contractuels que si une disposition ordonnantielle le prévoyait expressément et imposait aussi qu'ils soient assermentés¹¹.

L'article 16 de l'ordonnance du 21 juin 2012, auquel fait référence le délégué, prévoit seulement à cet égard que le Collège réuni désigne des docteurs en médecine ou titulaires de master en médecine chargés de réaliser les contrôles antidopage planifiés, le cas échéant en présence d'un ou plusieurs officiers de police judiciaire. L'article 17, § 1er, de la même ordonnance règle un certain nombre de compétences de ces officiers de police judiciaire. Dans aucun des deux cas, une habilitation formelle permettant au Collège réuni de conférer la qualité d'officier de police judiciaire n'est toutefois accordée.

L'article 16 doit par conséquent être omis du projet.

3.5 L'article 17, § 2, du projet comporte des dispositions relatives à l'exécution de contrôles antidopage « pour compte et à charge » de la Commission communautaire commune par des médecins contrôleurs désignés et agréés par « d'autres entités fédérées » (lire : d'autres communautés).

Selon le délégué, il est ainsi fait application de l'article 23, alinéa 1er, de l'ordonnance du 21 juin 2012 et de l'article 3, § 1er, alinéa 3, 6°, de l'accord de coopération du 24 novembre 2011 entre la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone et la Commission communautaire commune 'en matière de prévention et de lutte contre le dopage dans le sport'¹². La première disposition permet au Collège réuni de conclure avec les communautés ou d'autres autorités publiques des accords bilatéraux ou multilatéraux, en vue d'autoriser l'exécution de contrôles antidopage par leurs agents et médecins agréés, ou en vue de traiter des demandes d'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques d'une substance, d'un moyen ou d'une méthode prohibée. Conformément à la dernière disposition, chaque partie à l'accord de coopération s'engage à permettre de conclure des accords de coopération bilatéraux, pour faire effectuer des contrôles antidopage par les médecins agréés d'une partie contractante.

¹⁰ Le délégué a déclaré que par « membres du personnel », on vise les agents contractuels.

¹¹ Avis 50.372/AG/4 du 4 juillet 2012 sur un avant-projet d'ordonnance 'modifiant l'ordonnance du 22 novembre 1990 relative à l'organisation des transports en commun dans la Région de Bruxelles-Capitale' (non publié).

¹² Approuvé par l'ordonnance du 21 juin 2012 'portant assentiment à l'Accord de coopération du 24 novembre 2011 entre la Communauté flamande, la Communauté française, la Communauté germanophone et la Commission communautaire commune en matière de prévention et de lutte contre le dopage dans le sport'.

Même s'il est permis de considérer que la première disposition vise à donner exécution à la dernière, force est de constater qu'aucune des deux dispositions citées ne comporte une délégation formelle autorisant le Collège réuni à édicter la disposition en projet. On peut néanmoins admettre que la disposition en projet peut trouver un fondement juridique dans la première disposition, combinée avec le pouvoir général d'exécution.

Il n'en demeure pas moins que la disposition en projet ne peut être appliquée que dans la mesure où les accords de coopération visés dans les dispositions citées sont effectivement conclus. Ce sont en effet ces accords de coopération qui doivent prévoir la reconnaissance des résultats des contrôles antidopage par les médecins agréés d'une autre communauté.

3.6 L'article 17, §§ 3 et 4, du projet est relatif à la procédure de désignation des médecins contrôleurs par les membres du Collège réuni et au retrait de la qualité de médecin contrôleur. L'article 19, §§ 4 à 6, du projet est relatif à la procédure de désignation des accompagnateurs par les membres du Collège réuni et au retrait de la qualité d'accompagnateur.

À défaut d'une habilitation expresse accordée au Collège réuni en la matière, ces dispositions procédurales peuvent trouver un fondement juridique dans les articles 16, alinéa 2, et 17, § 2, de l'ordonnance du 21 juin 2012, combinés avec le pouvoir général d'exécution.

3.7 Conformément à l'article 19, § 3, du projet, les accompagnateurs désignés et agréés par les autres communautés peuvent être chargés d'accompagner les médecins contrôleurs dans le cadre de l'exécution des contrôles antidopage.

Cette disposition trouve un fondement juridique à l'article 23, alinéa 1er, de l'ordonnance du 21 juin 2012, combiné avec le pouvoir général d'exécution, mais seulement dans la mesure où ces accompagnateurs sont également des agents des communautés avec lesquelles un accord de coopération a été conclu, eu égard au libellé de la disposition citée de l'ordonnance (« exécution de contrôles antidopage *par leurs agents* et médecins agréés »).

3.8 L'article 24, § 3, alinéa 2, du projet dispose qu'il est interdit à quiconque est présent sur les lieux du prélèvement, d'effectuer des enregistrements sur quelque support que ce soit, de filmer ou de photographier pendant la procédure de contrôle.

Une telle interdiction, qui touche au droit de collecter des informations suppose en tout cas un fondement juridique exprès. L'ordonnance du 21 juin 2012 ne comporte cependant pas de disposition en ce sens. Le Conseil d'État n'aperçoit par ailleurs pas comment la disposition en projet peut trouver un fondement juridique à l'article 17, § 1er, alinéa 1er, de l'ordonnance précitée, qui autorise le Collège réuni à fixer la procédure des contrôles antidopage, pas même en combinaison avec le pouvoir général d'exécution.

L'article 24, § 3, alinéa 2, doit dès lors être distrait du projet.

3.9. Conformément à l'article 39 du projet, l'administration tient un dossier pour chaque procédure de contrôle individuel. Dans la mesure où cette disposition en projet concerne des contrôles de sportifs, elle peut trouver un fondement juridique à l'article 17, § 1er, alinéa 1er, de l'ordonnance du 21 juin 2012. Toutefois, dans la mesure où elle porte sur des contrôles d'un

membre du personnel d'encadrement du sportif, l'ordonnance précitée est impuissante à lui procurer un fondement juridique, pas même en combinaison avec le pouvoir général d'exécution.

L'article 39 doit par conséquent être omis du projet.

3.10. L'article 40, alinéa 2, du projet concerne la notification à l'organisation sportive lorsqu'un sportif d'élite de catégorie A viole par trois fois ses obligations de localisation dans une période de dix-huit mois.

S'il est vrai qu'aucune habilitation expresse ne peut être trouvée dans l'ordonnance du 21 juin 2012 pour la disposition en projet, il peut être déduit des articles 8, 4°, 26 et 30 de l'ordonnance que c'est l'association sportive qui applique les sanctions, ce qui n'est possible que si elle est informée. La disposition en projet peut dès lors trouver un fondement juridique dans les dispositions précitées de l'ordonnance, combinées avec le pouvoir général d'exécution.

FORMALITÉS

4. L'accord budgétaire a déjà été demandé, mais n'a pas encore été obtenu. Si cet accord devait encore donner lieu à des modifications du projet, il y aurait lieu de soumettre à nouveau les dispositions modifiées pour avis au Conseil d'État.

5. Selon le préambule du projet, il aurait également été soumis pour avis à la Commission de la protection de la vie privée. Le délégué a toutefois déclaré que l'avis n'avait pas encore été demandé. Si l'avis devait encore être demandé et rendu et s'il devait donner lieu à des modifications du projet, il y aurait aussi lieu dans ce cas de soumettre à nouveau ces dispositions modifiées pour avis au Conseil d'État.

EXAMEN DU TEXTE

OBSERVATIONS GÉNÉRALES

A. Conformité à la Convention internationale

6. La section 5.2 du Standard international pour l'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques (version 2011) est basée sur l'autorisation écrite de l'athlète pour transmettre des renseignements aux membres de la CAUT, aux experts médicaux et scientifiques et aux collaborateurs prenant part à la gestion, à la révision et aux procédures d'appel de l'AUT. Cette disposition qui fait partie de l'annexe II de la Convention internationale¹³ lie la Commission communautaire commune, mais l'article 4, alinéa 1er, 2°, du projet ne fait pas état d'une telle autorisation. À ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Het is inderdaad zo dat de toestemming van de sporter niet expliciet voorzien is in het ontwerp of in de ordonnantie. Het formulier houdende aanvraag tot toestemming

¹³ Voir à ce sujet la note 9.

wegens therapeutische noodzaak zoals bepaald in artikel 11, § 1 van het ontwerp bevat een uitgebreide 'verklaring van de sporter'.

[De] voormelde verklaring bevat onder meer volgend lid: 'Ik verleen mijn toestemming voor het verstrekken van persoonlijke medische informatie aan de antidopingorganisatie (ADO) evenals aan het gemachtigd personeel van het WADA en aan de andere CTTN's van de antidopingsorganisaties evenals aan het gemachtigd personeel dat het recht heeft om deze informatie in te kijken conform de bepalingen van de code'.

In bijlage vindt u het formulier van de Vlaamse Gemeenschap. Binnen de coördinatieraad medisch verantwoord sporten werd besloten dat alle Belgische ADO's dezelfde formulieren zullen gebruiken ».

Même si dans la pratique, une autorisation écrite du sportif est systématiquement exigée, mieux vaut inscrire expressément cette exigence dans ladite disposition en projet.

7. À l'article 15, § 1er, du projet, les cas dans lesquels l'AUT est annulée sont plus limités que ce que prévoit la section 4.2 du Standard international pour l'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques (qui fait également partie de l'annexe II de la Convention internationale). À ce sujet, le délégué a déclaré ce qui suit :

« De redactie van artikel 15, § 1 laat aan duidelijkheid te wensen over. Daarom stellen wij voor:

- het eerste lid te schrappen;
- het tweede lid als volgt te formuleren: 'De toestemming wordt door de CTTN geannuleerd als deze vaststelt dat de voorwaarden bepaald in artikel 14, tweede lid, niet door de sporter worden in acht genomen' ».

On peut marquer son accord sur ces adaptations, du moins s'il est fait état « des conditions visées à l'article 14, alinéa 2 » (et non : prévues), dès lors que les conditions concernées ne figurent pas dans la disposition citée, mais dans la décision relative à l'AUT.

8. Conformément à l'article 3, (a), de la Convention internationale, les États parties sont tenus d'adopter les mesures appropriées au niveau national, qui soient conformes aux principes énoncés dans le Code AMA¹⁴. En vertu de l'article 4, 1, de la Convention, les États parties s'engagent à respecter les principes énoncés dans le Code, afin de coordonner la mise en œuvre de la lutte contre le dopage dans le sport aux niveaux national et international. De même, l'accord de coopération du 9 décembre 2011 prévoit l'obligation de respecter le Code AMA et les standards internationaux.

Certaines dispositions de l'ordonnance du 21 juin 2012 font référence, pour certains aspects spécifiques, au Code AMA ou aux standards internationaux. Tel est par exemple le cas des articles 9 (la liste des interdictions), 18, §§ 1er, alinéa 2, (examen des échantillons par les laboratoires) et 3 (accréditation des laboratoires), 23 (reconnaissance automatique des contrôles antidopage exécutés conformément au Code), 30 (procédure disciplinaire à appliquer par les

¹⁴ Il s'agit du Code mondial antidopage, adopté le 5 mars 2003 à Copenhague et constituant l'appendice 1 de la Convention internationale (voir également l'article 2, 5°, de l'ordonnance du 21 juin 2012). La version actuellement applicable est en vigueur depuis le 1er janvier 2009.

associations sportives) et 34 (reconnaissance des décisions disciplinaires qui sont rendues conformément au Code).

Il n'en résulte pas que le Code AMA et les standards internationaux sont applicables en tant que tels dans l'ordre juridique interne, mais cela implique toutefois qu'il faut au moins transcrire les principes du Code AMA.

Eu égard au temps disponible et à la charge de travail de la section de législation, il n'a pas été possible d'examiner si le projet est conforme au Code AMA et aux standards internationaux, d'autant qu'aucun tableau de concordance n'a pu être fourni.

9. Les articles 23, § 3, et 31, § 3, alinéa 3, 2°, du projet font référence au Code AMA ou aux standards internationaux pour les contrôles.

Abstraction faite de la question de savoir si une référence à des règles d'organismes de droit privé peut se concilier avec les règles et principes relatifs à l'exercice d'une fonction normative, la question de la publicité de ces règles se pose également. La circonstance que le Code AMA et les standards internationaux soient dûment publiés sur le site internet de l'AMA, avec une traduction en néerlandais, n'empêche pas qu'il soit préférable de reproduire le contenu des règles concernées plutôt que d'y faire référence.

B. Conformité au droit européen

10.1. Les articles 17 à 19 du projet fixent, en exécution des articles 16 et 17, § 2, de l'ordonnance du 21 juin 2012, les conditions et la procédure de la désignation des médecins contrôleurs et des accompagnateurs, ainsi que la durée de la désignation, et fixent également les conditions et la procédure de l'agrément des laboratoires de contrôle, ainsi que la durée de l'agrément. Il y a lieu d'examiner la conformité de ces dispositions au regard de la directive « services »¹⁵.

10.2. Concernant l'agrément de plein droit de laboratoires de contrôle accrédités par l'AMA (voir article 18, § 4, du projet), on peut citer l'avis 44.433/3¹⁶, qui formule l'observation suivante :

« 5.1. Voor wat de voorwaarden betreft die worden gesteld voor de erkenning van de controlelaboratoria, verwijst de Raad van State naar advies 44.019/3 van 12 februari 2008 over een ontwerp van besluit van de Regering van de Duitstalige Gemeenschap 'zur Ausführung des Dekretes vom 30. Januar 2006 zur Vorbeugung gesundheitlicher Schäden bei sportlicher Betätigung im Bereich der Dopingbekämpfung', waarin het volgende wordt opgemerkt:

‘5.1.1. De Raad van State gaat ervan uit dat de controlelaboratoria inderdaad 'diensten' verrichten (zie artikel 4, 1), van [de dienstenrichtlijn], waarin

¹⁵ Directive 2006/123/CE du Parlement européen et du Conseil du 12 décembre 2006 ‘relative aux services dans le marché intérieur’.

¹⁶ Avis C.E. 44.433/3 du 20 mai 2008 devenu l'arrêté du Gouvernement flamand du 20 juin 2008 ‘portant exécution du décret du 13 juillet 2007 relatif à la pratique du sport dans le respect des impératifs de santé et d'éthique’.

een dienst omschreven wordt als 'economische activiteit, anders dan in loondienst, die gewoonlijk tegen vergoeding geschiedt, zoals bedoeld in artikel 50 van het verdrag'), en dat zij niet van de werkingssfeer van de richtlijn uitgesloten zijn op grond van artikel 2, lid 2, f), ervan, waarin de 'diensten van de gezondheidszorg' uitgesloten worden.

Tevens blijkt de bij het decreet van 30 januari 2006 opgelegde 'erkenning' van de controlelaboratoria onmiskenbaar een vergunningstelsel te zijn in de zin van de dienstenrichtlijn. Luidens artikel 4, 6), van deze richtlijn is immers een vergunningstelsel 'elke procedure die voor een dienstverrichter of afnemer de verplichting inhoudt bij een bevoegde instantie stappen te ondernemen ter verkrijging van een formele of stilzwijgende beslissing over de toegang tot of de uitoefening van een dienstenactiviteit'.

De bij het ontwerp opgelegde erkenningsvereisten dienen derhalve te worden getoetst aan de voorwaarden waaronder de dienstenrichtlijn het opleggen van een vergunning toelaat.

5.1.1. In zoverre artikel 12 van het ontwerp bepaalt dat WADA-geaccrediteerde controlelaboratoria geacht worden erkend te zijn, mag worden aangenomen dat het ontwerp aan de bij de artikelen 9 en 16 van de dienstenrichtlijn gestelde vereisten voldoet.

Hieromtrent wordt verwezen naar het reeds genoemde advies 44.019/3, waarin het volgende wordt opgemerkt:

‘De opgelegde erkenningsvereiste moet derhalve worden getoetst aan de voorwaarden waaronder de dienstenrichtlijn het opleggen van een vergunning toelaat. Gaat het om een vergunning die vereist wordt voor de vestiging als dienstverrichter, dan kan krachtens artikel 9, lid 1, van de dienstenrichtlijn een vergunning enkel worden vereist als voldaan is aan de vereisten van niet-discriminatie, het gerechtvaardigd zijn door een dwingende reden van algemeen belang en evenredigheid. Gaat het om een vergunning die vereist wordt voor het vrij verrichten van diensten, dan moet rekening worden gehouden zowel met artikel 16, lid 2, b), als met artikel 16, lid 3, van de dienstenrichtlijn. Waar uit artikel 16, lid 2, b), van die richtlijn, op zichzelf beschouwd, zou kunnen blijken dat voor het vrij verrichten van diensten niet de verplichting tot het bekomen van een vergunning kan worden opgelegd, kan evenwel uit de onderlinge samenhang van deze bepaling met artikel 16, lid 3, ervan, worden afgeleid dat een lidstaat waarnaar een dienstverrichter zich begeeft, wel eisen (met inbegrip van een vergunningsvereiste) mag stellen aan het verrichten van een dienstenactiviteit, op voorwaarde dat deze vereisten gerechtvaardigd zijn om redenen in verband met de openbare orde, de openbare veiligheid, de volksgezondheid of de bescherming van het milieu.¹⁷

Zoals eerder vermeld, vereist het ontworpen besluit als vereiste voor de erkenning van een controlelaboratorium, de accreditatie ervan door het WADA. Dat een dergelijke accreditatie beantwoordt aan de in de genoemde artikelen 9 en 16 van de dienstenrichtlijn gestelde vereisten van algemeen belang en evenredigheid, respectievelijk volksgezondheid, zal wellicht niet moeilijk om aan te tonen zijn, gelet op het gegeven dat het vereiste van een dergelijke accreditatie

¹⁷ Note 4 de l'avis cité : In het eerder geciteerde “Handbook” van de Europese Commissie wordt deze benadering onderschreven, [p. 37], nr. 7.1.3.1.

door de internationale gemeenschap van staten die de Wereldantidopingcode onderschrijven en die gebonden zijn door de Internationale Conventie tegen het dopinggebruik in de sport als verantwoord en noodzakelijk werd beschouwd.

Overigens kan worden vastgesteld dat de naleving van de Wereldantidopingcode door een groot aantal landen een harmonisatie van de vergunningstelsels tot gevolg heeft, hetgeen op zichzelf van aard is om de doelstellingen van artikel 1 van de dienstenrichtlijn (het vergemakkelijken van de vrijheid van vestiging en het vrij verkeer van diensten) te bevorderen, met waarborg van een hoge kwaliteit van de diensten. In zekere zin wordt door de verwijzing naar de internationaal aangenomen Wereldantidopingcode, de in artikel 26, lid 5, van de dienstenrichtlijn gestelde doelstelling van geharmoniseerde normen reeds ten dele gerealiseerd. Er mag derhalve worden aangenomen dat daardoor het vereiste van een erkenning van de controlelaboratoria de toets aan de dienstenrichtlijn kan doorstaan' ».

10.3. Dans le même avis, il a été considéré que les médecins contrôleurs et les experts contrôleurs, comparables aux médecins contrôleurs et aux accompagnateurs du présent projet, ne relevaient pas de la directive « services » parce qu'ils étaient considérés comme des « services de soins de santé », visés à l'article 2, paragraphe 2, f), de celle-ci, en s'appuyant également à cet égard sur le considérant 22 de la directive « services », qui précise que les services de soins de santé couvrent « les services de soins de santé et pharmaceutiques fournis par des professionnels de la santé aux patients pour évaluer, maintenir ou rétablir leur état de santé ».

En ce qui concerne les accompagnateurs, cette conclusion n'est désormais plus aussi évidente : si le projet sur lequel l'avis 44.433/3 a été donné exigeait que les intéressés disposent d'un diplôme en infirmerie, en kinésithérapie ou en éducation physique délivré par l'enseignement supérieur, ce qui pourrait indiquer que les intéressés pouvaient être réputés être des professionnels de la santé, ce n'est désormais plus requis, le projet ne faisant pas non plus apparaître que les accompagnateurs posent des actes médicaux. Les accompagnateurs au sens du projet paraissent dès lors relever effectivement du champ d'application de la directive « services ». Il s'ensuit qu'il y a lieu d'examiner les conditions d'agrément au regard des articles 10, 14 et 15 (droit d'établissement) et 16 à 18 (libre prestation des services) de la directive « services », et que la limitation de la durée de l'agrément (article 19, § 4, alinéa 3, du projet) doit être justifiée au regard de l'article 11, paragraphe 1er, de la directive « services ». Les dispositions en projet relatives à la procédure d'agrément doivent être examinées au regard de l'article 13 de la directive « services ».

11. L'article 6, § 2, alinéa 3, du projet dispose que les médecins désignés par les autres communautés en qualité de membres des Commissions pour l'autorisation d'usage à des fins thérapeutiques sont présumés remplir les conditions fixées dans le projet pour la désignation des membres de la CAUT de la Commission communautaire commune. Les articles 17, § 1er, alinéa 3, et 19, § 2, alinéa 3, du projet comportent une disposition similaire pour la désignation en qualité de médecin contrôleur et d'accompagnateur.

Ces dispositions ne suscitent pas en tant que telles des observations. La question se pose toutefois de savoir pourquoi une telle assimilation n'est pas prévue à l'égard des membres des CAUT, des médecins contrôleurs et des accompagnateurs qui exercent la même fonction dans

d'autres États membres de l'Union européenne, compte tenu de la libre circulation des personnes, la liberté d'établissement et de la libre prestation des services. À cet égard, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Artikel 3 § 1 van het Samenwerkingsakkoord legt aan de GGC op om met de andere ondertekenende partijen van het Akkoord samen te werken om de kwaliteit van de dopingbestrijding via samenwerking te verbeteren dit met name door de uitwisseling van specialisten inhoudt. Artikel § 1, 6° voorziet uitdrukkelijk in een samenwerking van de ondertekenende partijen voor wat betreft de controles via het ondertekenen van Protocolakkoorden. Artikel 4 bepaalt ten slotte dat de ondertekenende partijen andere soorten samenwerking inzake doping kunnen uitwerken.

In toepassing van deze wil tot samenwerking en coördinatie zijn de erkenningsvoorwaarden vastgesteld bij artikel 6 § 1 identiek aan deze vastgesteld door de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap. Zij zijn bovendien identiek aan deze vastgesteld door de Vlaamse Gemeenschap (art 19 § 1 Besluit 19 oktober 12).

Gezien de overeenstemming van deze erkenningscriteria van de door de ondertekenende partijen van het Akkoord erkende controleartsen, streeft het ontwerp ernaar om elke administratieve eis met het oog op de erkenning van de door de andere Gemeenschappen erkende arts en weg te werken.

Deze erkenning wordt bovendien gerechtvaardigd door de gelijkaardigheid van de verschillende wetgevende teksten die door de controleartsen moeten worden toegepast. Naast de wet op de persoonlijke levenssfeer die van nationale toepassing is, zijn de controleformaliteiten die in de 4 ondertekenende entiteiten van het Samenwerkingsakkoord voorgeschreven zijn, dezelfde, of voor wat betreft de Vlaamse Gemeenschap gelijksoortig. Bovendien zijn de partijen het met de Coördinatieraad eens om controleformulieren (oproep-PV, Controle-PV, enz...) aan te nemen die identiek zijn.

Zo'n samenwerking met de andere Europese NADO's bestaat er niet en de GGC heeft geen enkele zekerheid over de kwaliteit van de door deze NADO's geëiste erkenningen en de kennis van hun arts wat betreft de wetgeving van de GGC. De erkenning van hun arts is dus niet automatisch. Dat neemt niet weg dat de door het ontwerp voor de erkenning van een arts vastgestelde voorwaarden, heel beperkt zijn en dat men niet van oordeel kan zijn dat ze een buitenmaatse hindernis voor de vrijheid van dienstverrichting zouden kunnen vormen.

(...)

De GGC beschikt niet over de materiële mogelijkheden om zelf dopingcontroles uit te voeren. Zij zal dus genoodzaakt zijn om, via het sluiten van samenwerkingsakkoorden, de controles voor haar rekening te laten uitvoeren. De voorwaarden voor het aanstellen van de arts en de procedure voor het uitvoeren van de dopingcontroles van het ontwerp zijn identiek aan deze van de Vlaamse, Franse en Duitstalige Gemeenschap. De formulieren die gebruikt worden door de controleartsen zijn eveneens identiek, zij zijn opgesteld in drie talen (Nederlands, Frans en Engels). Er wordt verwacht dat het aantal controles dat zal uitgevoerd worden voor rekening van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie eerder gering zal zijn. De Coördinatieraad (art. 5 samenwerkingsakkoord) komt op regelmatige basis bijeen, binnen deze raad worden problemen bij het uitvoeren van de controles besproken

Door deze praktische redenen lijkt het logisch dat er bilaterale samenwerkingsakkoorden zullen afgesloten worden met Vlaamse- en Franse Gemeenschap om dopingcontroles te laten uitvoeren door de door hen erkende arts. Deze arts voldoen aan de voorwaarden, zijn vertrouwd met de wetgeving (doping en

privacy) en de gebruikte formulieren, beheersen de gebruikte talen en hebben expertise in het uitvoeren van de controles. Het leek ons dan ook niet noodzakelijk hen een bijkomende opleiding te laten volgen ».

Compte tenu de la directive 2005/36/CE du Parlement européen et du Conseil du 7 septembre 2005 ‘relative à la reconnaissance des qualifications professionnelles’ (ci-après : directive « qualifications professionnelles »), on peut admettre que le régime en matière d’agrément des médecins (contrôleurs) et des accompagnateurs ne doit pas être considéré comme la réglementation de certaines activités professionnelles bien définies (voir la définition de la profession réglementée à l’article 3, paragraphe 1er, a), de cette directive), mais bien comme l’attribution de certaines fonctions, qui, en partie, impliquent une participation à la puissance publique, à des personnes ayant obtenu un agrément à cet effet. Néanmoins, les règles générales relatives à la libre circulation des travailleurs, à la liberté d’établissement et à la libre prestation des services, énoncées dans le Traité sur le fonctionnement de l’Union européenne, sont d’application.

Toutefois, dès lors que l’arrêté royal n° 78 du 10 novembre 1967 ‘relatif à l’exercice des professions des soins de santé’ comporte un dispositif relatif à l’agrément des qualifications professionnelles médicales, et ce en vue de transposer la directive « qualifications professionnelles », on peut admettre que les titulaires de qualifications professionnelles de médecin agréées conformément à la directive « qualifications professionnelles » entrent effectivement en ligne de compte pour la désignation en tant que membre de la CAUT de la Commission communautaire commune et en tant que médecin contrôleur.

La mention, dans les dispositions en projet, d’un extrait du casier judiciaire, respectivement de modèle 1 et de modèle 2, doit en tous cas être complétée par une disposition énonçant qu’un document équivalent, délivré par l’autorité d’un autre État membre de l’UE, est également admissible.

12. Certaines dispositions du projet rappellent des dispositions de l’ordonnance du 21 juin 2012 en les reproduisant ou en les paraphrasant, même en y ajoutant parfois des éléments qui ne figurent pas dans ces dispositions légales.

Il faut en principe éviter de reproduire ou de paraphraser des dispositions extraites d’une norme hiérarchiquement supérieure dans un acte de valeur inférieure. Un tel procédé est non seulement superflu d’un point de vue normatif, dès lors qu’il ne crée aucune nouvelle norme, mais il est également susceptible de semer la confusion quant à la nature exacte de la prescription énoncée dans l’acte de valeur inférieure, et il risque notamment de faire oublier par la suite que seul le législateur supérieur est en droit de modifier la prescription concernée. Ce procédé peut également semer la confusion quant à la date d’entrée en vigueur de la prescription concernée.

La reproduction de dispositions d’une ordonnance dans un arrêté ne peut dès lors être tolérée que pour autant que la lisibilité de l’arrêté le commande, auquel cas il sera judicieusement fait référence de manière explicite à la disposition concernée de l’ordonnance, afin que la nature de cette disposition demeure identifiable (« conformément à l’article... »). En outre, la reproduction doit être correcte et littérale afin de ne pas créer de confusion quant à sa portée exacte.

On adaptera en conséquence la rédaction des dispositions concernées du projet. Ainsi, l'article 10, alinéas 4 et 5, du projet devra renvoyer à l'article 10, § 4, alinéa 6, deuxième phrase, de l'ordonnance, conformément à la manière exposée ci-dessus. L'article 12, alinéa 2, du projet devra viser à l'article 10, § 4, alinéa 5, de l'ordonnance. L'article 18, § 1er, alinéa 1er, 1°, du projet devra renvoyer à l'article 18, § 3, de l'ordonnance ; l'article 20, alinéa 1er, du projet peut faire référence à l'article 16, alinéa 1er, de l'ordonnance et l'article 34, alinéa 1er, du projet, à l'article 26, § 1er, alinéa 1er, de l'ordonnance.

PRÉAMBULE

13. Il y a lieu d'ajouter, avant le premier alinéa du préambule, un nouvel alinéa qui fait référence à l'article 20 de la loi spéciale du 8 août 1980 et, éventuellement, un alinéa qui vise l'article 69, alinéa 2, de la loi spéciale du 12 janvier 1989, eu égard à l'observation formulée au point 3 à propos du fondement juridique de l'arrêté en projet.

14. L'actuel premier alinéa du préambule doit faire référence aux dispositions de l'ordonnance du 21 juin 2012 qui procurent effectivement un fondement juridique à l'arrêté en projet, comme il a été exposé au point 3.

DISPOSITIF

Article 1er

15. À l'article 1er, 5°, du projet, mieux vaudrait viser l'article 18, § 3, de l'ordonnance, dès lors que le délégué a confirmé que les laboratoires visés sont ceux qui sont agréés par le Collège réuni.

Article 4

16. Par « les autorités publiques compétentes en matière de dopage », visées à l'article 4, alinéa 1er, du projet, on entend, d'après le délégué, non seulement les Communautés flamande, française et germanophone, mais aussi les autorités étrangères qui ont accès à ADAMS, notamment les ONAD (organisations nationales antidopage) agréées par l'AMA.

Mieux vaudrait le formuler expressément dans la disposition en projet.

Article 9

17. Dès lors que la date du 1er janvier 2012, dont il est fait mention à l'article 9, alinéa 3, du projet, a déjà expiré, mieux vaudrait prévoir que le premier ajustement aura lieu le 1er janvier de l'année qui suit l'entrée en vigueur de l'arrêté.

Cette observation s'applique également à l'article 10, alinéa 3, du projet.

Section 4 du chapitre 2

18. La section 4 du chapitre 2 règle également le retrait de l'AUT. L'intitulé doit en faire mention.

Article 17

19. L'article 17, § 4, 3°, du projet dispose que la désignation en qualité de médecin contrôleur est retirée lorsque l'intéressé n'assiste pas à la formation continuée organisée par l'administration. Or, le projet ne précise nulle part l'obligation de suivre une telle formation. L'article 17, § 1er, alinéa 2, du projet ne mentionne qu'une formation initiale.

La suggestion du délégué consistant à supprimer le mot « continuée » dans la disposition en projet citée en premier peut être accueillie.

Cette observation s'applique également à l'article 19, § 5, 3°, du projet.

Article 19

20. L'article 19, § 1er, du projet dispose que l'administration, à savoir les services du Collège réuni de la Commission communautaire commune¹⁸, désigne, ou encore agréée, des accompagnateurs.

Il est recommandé de préciser qui procède à la désignation, éventuellement en prévoyant qu'il s'agit du fonctionnaire désigné par les membres du Collège réuni, afin de pouvoir vérifier avec certitude quelle est l'autorité compétente en la matière.

21. L'article 19, § 6, alinéa 1er, du projet doit viser le paragraphe 5 au lieu du paragraphe 4.

Article 20

22. Dans le texte néerlandais de l'article 20 du projet, on écrira « op het grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad » (alinéas 1er et 2) et « op het gehele grondgebied van het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad » (alinéa 3, 5°).

Article 31

23. L'article 31, § 2, alinéa 2, 1°, du projet doit faire référence à l'article 8 de l'ordonnance, plutôt qu'à l'article 6.

¹⁸ Voir article 2, 2°, de l'ordonnance du 21 juin 2012.

Article 32

24. La référence à l'article 31, § 2, 4°, faite à l'article 32, § 3, alinéa 1er, du projet est erronée et doit être adaptée. Il s'agit sans doute d'une référence à l'article 31, § 2, alinéa 2, 5°.

Article 36

25. Dans le texte néerlandais de l'article 36, alinéa 1er, du projet, on écrira « of die een controle mist » au lieu de « of die zich niet bij een controle aanmeldt », eu égard aux termes utilisés à l'article 26, § 4, alinéas 1er et 2, de l'ordonnance du 21 juin 2012.

Cette observation s'applique également à l'article 36, alinéa 2, du projet.

26. Dans le texte néerlandais de l'article 36, alinéa 4, du projet, on écrira « een plotse en *opmerkelijke* verbetering van zijn prestaties », au lieu de « een plotse en belangrijke verbetering van zijn prestaties », compte tenu de l'article 26, § 4, alinéa 3, de l'ordonnance du 21 juin 2012.

Article 37

27. L'article 37, alinéa 4, du projet fait, d'une part, mention d'un *avis* de l'administration et d'autre part d'une *décision* de celle-ci, qui peut être confirmée ou réformée par les membres du Collège réuni. À cet égard, le délégué a déclaré ce qui suit :

« Voor meer duidelijkheid stellen we voor de zin te herformuleren als volgt: 'De administratie maakt een advies over aan de leden van het Verenigd College, en deze kunnen de beslissing bedoeld in § 1 van het huidige artikel ofwel bevestigen ofwel hervormen ».

On peut se rallier à cette suggestion.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Wim GEURTS

Marnix VAN DAMME